

Tweewekelijkse literatuur update Corona Gedragsunit WP2 #4 Februari			In deze update
5.1.2e	5.1.2e 5.1.2e	5.1.2e	<p>Highlights</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik van contactopsporingsapp in Duitsland • Review over negatieve impact van schoolsluitingen • Effectiviteit van straffen om naleving te bevorderen <p>Gepubliceerde literatuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ongelijkheid in gezondheid • Verkeerde informatie kan vaccinatie intentie verlagen • Vaccinatie eigenschappen van invloed op vaccinatiegraad • Review over rapporteren van symptomen • Gebruik van contactopsporingsapp in Duitsland <p>Preprints</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vormgeving van gedragsexpertise tijdens COVID-19 • Geen bewijs voor associatie tussen mondkapjes gebruik en afstand houden • Conflicterende motieven en naleven van social distancing • Review over impact van schoolsluitingen • Zelfcontrole, verveling, als-dan plannen en naleving <p>Opvallende onderwerpen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer zelfmoordpogingen tijdens social distancing in 1918 • Ervaringen van hondeneigenaren tijdens de lockdown • Big Five persoonlijkheidskenmerken en naleving <p>Rapporten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Effectiviteit van straffen om naleving te bevorderen • Gedragsonderzoek in de EU/EEA • Verhogen van zekerheid over vaccins <p>Blogs & opinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Steun voor zelfisolatie • De rol van psychologie in het vaccinatieprogramma • Psychologische impact op kwetsbare groepen • Schatting van jouw vaccinatiedatum met online tool <p>Nieuws</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een tsunami van mentale gezondheidsproblemen?

Het doel van deze update is de Corona Gedragsunit informeren over relevante publicaties over thema's die spelen of kunnen gaan spelen.

Wekelijks scant werkpakket 2 van de Corona Gedragsunit honderden artikelen en worden de meest relevante in een database verzameld. Hieronder valt zowel gepubliceerd als preprint werk en zowel rapporten, reviews, studies, en blogs die relevante informatie bevatten voor de werkzaamheden van de Corona Gedragsunit.

In deze tweewekelijkse update van de gedragswetenschappelijke literatuur vermelden we een selectie van deze verzameling. *Voor memo's wordt standaard een detaillistische kwaliteitscheck gedaan, voor deze updates is deze minder uitvoerig.* Per studie staat kort de strekking en hoofdboodschap vermeld. De resultaten of opinies in deze publicaties zijn geen officiële RIVM standpunten.

Voor toekomstige updates is het van belang om te weten welke kennisbehoefte er ligt, welke thema's en vragen liggen er bij de werkpakketten en wat er gaat spelen in de komende weken.

Geef het vooral aan als je suggesties hebt om deze update nog bruikbaar te maken via 5.1.2e@rivm.nl.

- Strategieën om het vertrouwen in COVID-19 vaccin te vergroten
- Vaccinatie versnellen en bereidheid verhogen
- 'Een vaccin is voor je gereserveerd': een effectieve strategie

Overig

- Verschillende rapporten van British Psychological Society
- Toolkit voor beleidsmakers over vaccinatieprogramma
- Online congres terugkijken over experimentele inzichten gedragseconomie

Lopend Nederlands onderzoek

- Kenniswerkplaats Leefbare Wijken: een verdeelde samenleving
- Trimbos: impact coronacrisis op werk en welzijn van psychische hulpprofessionals

Highlights

Studie over contactonderzoek
 Munzert et al. (2021). Tracking and promoting the usage of a COVID-19 contact tracing app.
 21-1-2021

Contactopsporingsapp werd minder gebruikt door mensen met verhoogd risico op besmetting, en een financiële beloning kan het gebruik mogelijk bevorderen.

Deze studie combineert een vragenlijst met mobiele data om het daadwerkelijke gebruik van de Duitse contactopsporingsapp te meten. De app bleek vaker gebruikt door deelnemers met een verhoogd risico op ernstige ziekte, en minder vaak door mensen met een verhoogd risico op besmetting. Het tonen van informatieve of motivatie video berichten heeft weinig effect op het gebruik van de app. Kleine financiële beloningen kunnen het gebruik wel sterk verhogen.

Review over de effecten van schoolsluitingen op gezondheid en welzijn van kinderen

Viner et al. (2021) Impacts of school closures on physical and mental health of children and young people: a systematic review.
 12-02-21

Deze systematische review onderzocht de associaties tussen schoolsluitingen en effecten op gezondheid, welzijn en onderwijsresultaten van kinderen en jonge mensen.

De conclusie van dit review is dat schoolsluitingen consistent geassocieerd zijn met aanzienlijke schade op gezondheid en welzijn onder kinderen en jonge mensen. Bewijs volgt uit zowel cross-sectioneel en cohortonderzoek en longitudinale studies. 27 studies vonden effecten rond emotionele, gedrags- en rusteloosheid/aandachtsproblemen. Er was een toename in schermtijd en sociale media gebruik, en een afname in fysieke activiteit. Daarnaast was er grotere schade onder meer achtergestelde populaties.

Rapport over het gebruik van straffen

SAGE (2021) Independent SAGE

In dit consensus rapport wordt ingegaan op de effectiviteit van straffen om naleving te bevorderen.

De belangrijkste conclusies: straf kan voor overduidelijke en zichtbare schendingen een rol kan spelen

<p>briefing note on use of punishments in the Covid response 16-2-2021</p>	<p>bij het behouden van een gevoel van rechtvaardigheid onder de meerderheid die de regels wel naleeft. Echter, het prioriteren van straffende maatregelen kan ineffectief of zelfs contraproductief werken. Bij zelfisolatie, waar naleving laag is, kan straf afleiden van de oorzaken van niet-naleving. Hier kan het vergroten van het begrip van het publiek over wat zelfisolatie betekent en wanneer het nodig is, samen met het verstrekken van adequate financiële, materiële, praktische en sociale steun effectiever zijn dan straffen. Auteurs waarschuwen voor een <i>selffulfilling prophecy</i> waarbij aannames van kwade wil onder het publiek kan leiden tot vervreemding en afname in vertrouwen in de overheid. Het uitgaan van goede wil, en mensen ondersteunen bij naleving, is een geschikter alternatief.</p>
--	--

Gepubliceerde literatuur

Artikel over ongelijkheid in gezondheid

Marteau et al. (2021). Changing behaviour: an essential component of tackling health inequalities
10-2-2021

Dit artikel bespreekt dat sociale en gedrags-oorzaken van een slechte gezondheid beide aangepakt moeten worden om verschillen in gezondheid te verkleinen.

De tijd die mensen doorbrengen in slechte gezondheid is toegenomen. COVID-19 kan de al bestaande verschillen in gezondheid vergroten. Om een slechte gezondheid te voorkomen moet er gefocust worden op sociale oorzaken en gedrag dat bijdraagt aan chronische ziektes. Beleid heeft nu meer aandacht voor gedragsoorzaken (bijv. roken, voeding, alcohol) in plaats van sociale oorzaken (bijv. inkomen, opleiding) van ongelijkheid. Inzetten op sociale determinanten kan mogelijk ook een positief effect hebben op gedragsdeterminanten.

Studie over desinformatie en vaccinatie

Loomba et al. (2021). Measuring the impact of COVID-19 vaccine misinformation on vaccination intent in the UK and USA.
5-2-2021

Verkeerde informatie kan zorgen voor een afname in de intentie om het COVID-19 vaccin te nemen.

Gerandomiseerde experimenten in het VK (n= 4000) en USA (n= 4001) deelde deelnemers in een groep die echte feiten over het vaccin kreeg en een groep die verkeerde informatie ontving. Vooraf werd gevraagd of ze het vaccin zouden willen krijgen. De getoonde informatie werd gehaald uit veel bekeken berichten op social media. De intentie voor vaccineren (voor jezelf en voor anderen) nam af met 6,2% in Britse groep en 6,4% in de USA groep na het lezen van verkeerde informatie. Dit was zo onder deelnemers die vooraf zeker wel het vaccin wilden krijgen, met name als de verkeerde informatie wetenschappelijk klonk.

Studie over vaccin eigenschappen

Schwarzinger et al. (2021). COVID-19 vaccine hesitancy in a representative working-age population in France: a survey experiment based on vaccine characteristics.
5-2-2021

Acceptatie van het COVID-19 vaccin hangt af van eigenschappen van het vaccin.

In dit Franse vragenlijstexperiment (n = 1942) is onderzocht wat de effecten zijn van vaccin karakteristieken, informatie over groepsimmunitet en een aanbeveling door de huisarts op vaccinatiebereidheid. Deelnemers werden gerandomiseerd en elke groep kreeg andere informatie. Deelnemers moesten daarna keuzes maken of ze het vaccin wilden hebben op basis van verschillende karakteristieken (bijv. effectiviteit 50% - 100%). Geen vaccin willen was gerelateerd aan een lagere waargenomen ernst van COVID-19. Twijfels over vaccineren waren lager bij berichten over de voordelen van groepsimmunitet, onder werkenden en mensen die COVID-19 hadden gehad. Twijfel was het hoogst (acceptatie 27,4%) voor vaccins geproduceerd in China met 50% effectiviteit en 1 op 10.000 kans op ernstige bijwerkingen. Twijfel was het laagst (acceptatie 61,3%) voor vaccins geproduceerd in de EU met 90% effectiviteit en 1 op 100.000 kans op ernstige bijwerkingen.

Review over symptomen rapporteren

Carter et al. (2021). What Factors Influence Symptom Reporting and Access to Healthcare During an Emerging Infectious Disease Outbreak? A Rapid Review of the Evidence
8-1-2021

Dit review bespreekt factoren die het zoeken van hulp en rapporteren van symptomen aan een gezondheidsdienst faciliteren of bemoeilijken.

Dit review kijkt naar welke factoren invloed hebben op het rapporteren van symptomen tijdens een infectieziekte uitbraak. Vijf thema's werden geïdentificeerd die het rapporteren van symptomen of zoeken van zorg faciliteren: 1) accurate en informatieve communicatie over de ziekte en het belang van hulp zoeken, 2) ernst van symptomen, 3) zorgen maken over blootstelling aan de ziekte, 4) gemakkelijke toegang van zorgfaciliteiten, 5) relatie met de zorgverlener. Zeven barrières werden gevonden: 1) te weinig kennis over de ziekte en behandeling, 2) angst voor de ziekte/behandeling, 3) stigmatisatie, 4) privacy, 5) geen zorgen over de symptomen, 6) economische consequenties van de diagnose, 7) moeilijkheden om de faciliteit te bereiken.

Studie over contactonderzoek

Munzert et al. (2021). Tracking and promoting the usage of a COVID-19 contact tracing app.
21-1-2021

Contactopsporingsapp werd minder gebruikt door mensen met verhoogd risico op besmetting, en een financiële beloning kan het gebruik mogelijk bevorderen.

Deze studie combineert een vragenlijst met mobiele data om het daadwerkelijke gebruik van de Duitse contactopsporingsapp te meten. De app bleek vaker gebruikt door deelnemers met een verhoogd risico op ernstige ziekte, en minder vaak door mensen met een verhoogd risico op besmetting. Het tonen van informatieve of motivatie video berichten heeft weinig effect op het gebruik van de app. Kleine financiële beloningen kunnen het gebruik wel sterk verhogen.

<p><u>Studie over ontwikkelingen van gedragsexpertisatie</u> Feitsma & Whitehead (2021). Dynamics of Behavioural Expertise under COVID-19 17-02-21</p>	<p>Voor zowel het VK als NL zijn de verschillende manieren waarop gedragsexpertise is (her)vormgegeven tijdens de COVID-19 epidemie onder de loep genomen. De rol en ontwikkeling van de Corona Gedragsunit en het Behavioural Insights Team worden beschreven en vergeleken. De auteurs stellen dat de Behavioural Public Policy (BPP) in het VK zeer invloedrijk was en centraal stond in besluitvorming, maar ook gevoelig was voor <i>expertise drift</i>: een aantal prominente experts die- los van de aangewezen gedragsadviseur teams- hun kennisdomein overstegen of de robuustheid van hun kennis overdreven. In Nederland speelde BPP een andere rol, het was minder publiekelijk gepolitiseerd, en oefende invloed uit vanuit een meer perifere positie. Er was <i>expertise thrift</i>, waarbij experts zich eerder minder extreem en intensief uitten. Tevens was er sprake van een <i>expertise shift</i>: de focus lag meer op genereren van kennis en inzichten in gedrag dan op het meer BPP-typische ontwikkelen van interventies.</p>
<p><u>Studie rond mondkapjes en social distancing</u> Liebst et al. (2021) Mask-wearing and Social Distancing: Evidence from a Video-observational and Natural-experimental Study of Public Space Behavior During the COVID-19 Pandemic. 08-02-21</p>	<p>Deze video-observatie studie vond geen bewijs voor een associatie tussen mondkapjes gebruik en afstand houden van anderen. Er werd dus geen bewijs voor risicocompensatie gevonden. In een quasi-experimentele tweede studie werd gevonden dat een locatie-gebaseerd mondkapjes verbod (in Amsterdam en Rotterdam) geen significant effect op afstand houden van anderen en drukte mijden. De auteurs suggereren dat het reguleren van drukte en aanpassen van straat infrastructuur een kansrijke strategie is om afstand houden te bevorderen, aangezien zij wel een verband vonden tussen de mate van drukte en het overtreden van de richtlijnen rond fysiek afstand houden.</p>
<p><u>Studie rond conflicterende motieven en naleving van social distancing</u> Brown et al. (2021) Competing Motives in a Pandemic: Affiliative and Pathogen-avoidance Motives Predict (non)compliance with Social Distancing Guidelines 15-02-21</p>	<p>Deze studie onderzocht hoe affiliatieve en pathogeen-vermijdende motieven de interesse in fysieke interacties voorspellen. Een verhoogde aversie voor ziektekiemen was geassocieerd met minder interesse in fysieke interacties tijdens de pandemie. De chronische behoefte om erbij te horen was juist geassocieerd met meer interesse in fysieke interacties. De resultaten laten zien hoe deze motiverende staten ertoe leiden dat individuen compromissen sluiten om te voldoen aan het voor hen belangrijkste motief, ten koste van een ander. Het gebruik van technologie (social media en videobel programma's) was positief geassocieerd met een bevrediging van affiliatieve behoeften. Het hing zo samen met hogere naleving. Echter, technologie hing ook samen met verhoogde bevrediging van de behoefte ergens bij te horen, wat juist samenhang met hogere interesse in fysieke interactie, mogelijk omdat het juist 'real life' sociale behoeften aanwakkert.</p>
<p><u>Review over de effecten van schoolsluitingen op gezondheid en welzijn van kinderen</u></p>	<p>Deze systematische review onderzocht de associaties tussen schoolsluitingen en effecten op gezondheid, welzijn en onderwijsresultaten van kinderen en jonge mensen. De conclusie van dit review is dat schoolsluitingen consistent geassocieerd zijn met aanzienlijke</p>

<p>Viner et al. (2021) Impacts of school closures on physical and mental health of children and young people: a systematic review. 12-02-21</p>	<p>schade op gezondheid en welzijn onder kinderen en jonge mensen. Bewijs volgt uit zowel cross-sectioneel en cohortonderzoek en longitudinale studies. 27 studies vonden effecten rond emotionele, gedrags- en rusteloosheid/aandachtsproblemen. Er was een toename in schermtijd en sociale media gebruik, en een afname in fysieke activiteit. Daarnaast was er grotere schade onder meer achtergestelde populaties.</p>
<p><i>Studie rond zelfcontrole, verveling en als-dan plannen maken</i> Bieleke & Wolff (2020) If-then planning, self-control, and boredom as predictors of adherence to social distancing guidelines: Evidence from a two-wave longitudinal study with a behavioral intervention. 19-02-21</p>	<p>Deze longitudinale studie vond wel een associatie tussen mate waarin mensen als-dan plannen maken als zelfcontrole strategie, maar een als-dan interventie had geen effect op naleving. Deze studie is eerder online verschenen en nu bewerkt en ter publicatie ingediend. Er is gemeten op twee momenten en uit de studie blijkt dat naleving op de eerste meting samenhang met de mate waarin mensen als-dan plannen maken ("als situatie x zich voordoet, dan doe ik y"), zelfcontrole hebben en de mate van verveling die mensen hebben. Bij de tweede meting voorspelden alleen als-dan plannen en verveling de mate van naleving. Een als-dan interventie had geen effect op naleving.</p>

Rapporten

<p><i>Rapport over het gebruik van straffen</i> SAGE (2021) Independent SAGE briefing note on use of punishments in the Covid response 16-2-2021</p>	<p>In dit consensus rapport wordt ingegaan op de effectiviteit van straffen om naleving te bevorderen. De belangrijkste conclusies: straf kan voor overduidelijke en zichtbare schendingen een rol kan spelen bij het behouden van een gevoel van rechtvaardigheid onder de meerderheid die de regels wel naleeft. Echter, het prioriteren van straffende maatregelen kan ineffectief of zelfs contra-productief werken. Bij zelfisolatie, waar naleving laag is, kan straf afleiden van de oorzaken van niet-naleving. Hier kan het vergroten van het begrip van het publiek over wat zelfisolatie betekent en wanneer het nodig is, samen met het verstrekken van adequate financiële, materiële, praktische en sociale steun effectiever zijn dan straffen. Auteurs waarschuwen voor een <i>selffulfilling prophecy</i> waarbij aannames van kwade wil onder het publiek kunnen leiden tot vervreemding en afname in vertrouwen in de overheid. Het uitgaan van goede wil, en mensen ondersteunen bij naleving, is een geschikter alternatief.</p>
<p><i>Rapport over gedragsonderzoek in de EU/EEA</i> Behavioural Insights research to support the response to COVID-19: a survey of implementation in the</p>	<p>Dit rapport presenteert inzichten in het huidige Behavioural Insights (BI) onderzoek in 10 EU/EEA lidstaten. Uit een vragenlijst blijkt dat er vooral onderzoek is gedaan naar publieke acceptatie en naleving van maatregelen, en dat het meeste onderzoek kwantitatief van aard is. BI onderzoek krijgt nog niet de volle aandacht, al is dit in ontwikkeling. Een reden hiervan is mogelijk dat er een onderrepresentatie is</p>

<p>EU/EEA 17-02-2021</p>	<p>van de gedrags- en sociale wetenschappen in landelijke COVID-19 teams. Er is wel invloed geweest op risicocommunicatie, mate van testgraad en berichtgeving rond vaccinaties. Aanbevelingen zijn o.a. om netwerkmogelijkheden te faciliteren voor BI experts, BI onderzoek in kaart te brengen en het synthetiseren van data over gedrag met waarde voor beleid.</p>
<p>Rapport over het verhogen van zekerheid over vaccins Strategies for Building Confidence in the COVID-19 Vaccines 13-2-2021</p>	<p>Dit rapport volgt uit een snelle expert consultatie en beschrijft strategieën om interactie met het publiek te veranderen, twijfels rond vaccins weg te nemen en vertrouwen op te bouwen. De strategieën kunnen worden geïmplementeerd op nationaal, staats- en lokaal niveau. Ze sommen zes strategieën op om wantrouwen en vaccin zekerheid te bouwen, en negen communicatiestrategieën om vaccinatievraag en acceptatie te bevorderen. Deze strategieën zijn gebaseerd op vijf principes van effectieve risicocommunicatie: Wacht niet, Wees geloofwaardig, Wees duidelijk, Toon empathie, Toon respect en Erken onzekerheid en beheer verwachtingen.</p>

Opvallende onderwerpen	
<p><u>Social distancing en zelfmoord</u> Stack et al. (2021). Social distancing predicts suicide rates: Analysis of the 1918 flu pandemic in 43 large cities, research note. 9-2-2021</p>	<p>Social distancing hangt samen met een verhoogd aantal zelfmoordpogingen tijdens de Spaanse griep. Deze studie onderzoekt hoe social distancing samenhangt met het aantal zelfmoordpogingen tijdens de epidemie van de Spaanse griep in 43 grote steden in de US. Social distancing werd berekend door het aantal dagen dat maatregelen golden in 3 categorieën (sluiting scholen, verbod op publieke evenementen, verplichte quarantaine). De index van social distancing was een significante predictor van het aantal zelfmoordpogingen, controlerend voor het sterftecijfer voor de griep.</p>
<p><u>Huisdieren in lockdown</u> Holland et al. (2021). "More Attention than Usual": A Thematic Analysis of Dog Ownership Experiences in the UK during the First COVID-19 Lockdown. 19-1-2021</p>	<p>Deze studie onderzocht de ervaringen van hondeneigenaren tijdens de lockdown in het VK. Drie belangrijke thema's kwamen naar voren: tijd thuis met de hond, wandelingen en gedrag en training. Mensen brachten meer tijd dan anders door met hun hond, maar realiseren zich dat het alleen laten van de hond na de lockdown hierdoor lastiger kan worden. Eigenaren waarden de mogelijkheid om hun hond uit te laten als onderdeel van hun bewegingsroutine, maar sommigen gaven aan dat, door de restricties, de hond niet genoeg beweging kreeg.</p>
<p><u>Naleving en persoonlijkheid</u> Han. (2021, preprint). Exploring the association between compliance with measures to prevent the spread</p>	<p>Deze studie onderzocht hoe de Big Five persoonlijkheidskenmerken samenhangen met naleving. Onder 61,889 deelnemers uit 19 landen is onderzocht hoe naleving met preventie maatregelen samenhangt met persoonlijkheidskenmerken. Alle Big Five kenmerken, behalve extravertie, waren</p>

of COVID-19 and big five traits with bayesian generalized linear model. 13-2-2021

positief gerelateerd aan naleving. Neuroticisme, extraversie en vriendelijkheid waren positief gerelateerd aan de waargenomen kosten van naleving, en consciëntieusheid was negatief gerelateerd.

Blogs & Opinie

BMJ: Covid-19: Why test and trace will fail without support for self-isolation
8-2-2021

Ondersteuning in onkosten en de ruimte om in isolatie kunnen zelf-isolatie mogelijk verbeteren.

In isolatie gaan zorgt bij sommige mensen voor minder inkomen. Een financiële compensatie bleek mensen aan te moedigen in isolatie te gaan. Het artikel bespreekt daarnaast hoe hotels een rol zouden kunnen spelen voor mensen die niet in isolatie kunnen gaan omdat hun woning daarvoor niet geschikt is.

APA: Social science and the COVID-19 vaccines
03- 2021

Dit artikel bespreekt de belangrijke rol van psychologie in het verhogen van de vaccinatiebereidheid.

Vaccinatiebereidheid (verschillen tussen groepen), communicatie (gebruik positieve berichten en stem berichten af op specifieke doelgroepen in de maatschappij) en het verschil tussen intentie en gedrag worden besproken. Herinneringen of automatisch ingeplande afspraken kunnen helpen om vaccinatiegedrag te veranderen. Natuurlijke beloningen kunnen vaccinatie mogelijk ook stimuleren, bijv. door internationaal te kunnen reizen na vaccinatie. Veldexperimenten zijn belangrijk om de werking van interventies te kunnen onderzoeken in de echte wereld.

COVID-MINDS: February Update: The Psychological Impact of COVID-19
17-2-2021

Dit blog door het COVID-Minds netwerk bespreekt de psychologische impact van de pandemie op bepaalde kwetsbare groepen.

De pandemie treft niet iedereen op dezelfde manier. Sommige groepen zijn kwetsbaarder voor de consequenties van een lockdown en social distancing. Dit blog bespreekt verschillende studies waarin de impact van de pandemie op zwangere moeders en jongeren is onderzocht en het benadrukt het belang van onderzoek in landen met lagere inkomens.

Independent: When will I get the Covid vaccine? Online calculator estimates your place in the queue.
17-2-2021

Online tool om je plek in de wachtrij te zien voor het COVID-19 vaccin.

Het vaccineren is begonnen, maar veel mensen zullen nog moeten afwachten. Een online tool maakt een schatting van wanneer wie een vaccin zou kunnen krijgen, waardoor men een beter idee kunnen krijgen van wanneer zij ongeveer aan de beurt zijn: <https://www.omnicalculator.com/health/vaccine-queue-uk>

In Nederland is een soortgelijke website door burgers ontwikkeld: <https://magikalprikken.nl/>

Nieuws

The Guardian: [Has the pandemic really caused a 'tsunami' of mental health problems?](#)
9-2-2021

Dit artikel bespreekt hoe de Britse bevolking omgaat met de coronacrisis.

Volgens sommige mediaberichten over mentale gezondheid hebben we nu te maken met de grootste bedreiging voor mentale gezondheid sinds de 2^e wereldoorlog en een potentiële tsunami van psychologische problemen. De onderzoeken besproken in dit artikel schetsen echter een ander beeld en de auteur waarschuwt voor een *selffulfilling prophecy* wanneer men spreekt met "tsunami" beeldspraak. De praktische implicaties van hun meer veerkrachtiger beeld van de Britse populatie zijn dat mensen beschermd moeten worden van de economische gevolgen van de pandemie, en dat ouders van jonge kinderen praktische hulp moeten ontvangen.

The National Academies of Sciences Communicatie moet zich vooral richten op mensen die twijfelen of sceptisch zijn over het vaccin.
Engineering Medicine: [To increase confidence in COVID-19 vaccines, decision-makers need to showcase public support, leverage endorsements, focus on hesitant individuals, and engage communities](#)
3-2-2021

Dit artikel bespreekt de uitkomsten van een [rapid expert consultation](#) over strategieën om het vertrouwen in het COVID-19 vaccin te vergroten. Onder andere door te focussen op de mensen die zich wél laten vaccineren en berichten aan te passen aan specifieke doelgroepen en omstandigheden. Zet vertrouwde publieke persona in die zich positief uitlaten over het vaccin. Tevens moet er eigenaarschap worden ervaren door de gemeenschap, bijvoorbeeld door het luisteren en aanpassen naar aanleiding van feedback van de gemeenschap. Zorg dat het laten vaccineren als positief ervaren wordt (voorkom lange wachttijden of moeizaam afspraken kunnen maken).

Philadelphia: [A Penn Behavioral Economist on Ways Philly Could Speed Up COVID-19 Vaccinations](#)
26-1-2021

5.1.2e **het Center for Health Incentives and Behavioral Economics, deelt 5 strategieën om het vertrouwen in vaccins te vergroten.**

Dit artikel bespreekt 5 strategieën om het vertrouwen in het vaccin te vergroten en het vaccineren te versnellen:
1) Maak het vaccin gratis en beschikbaar voor iedereen, 2) vaccinatie als voorwaarde voor toegang tot plekken, 3) laat leiders het goede voorbeeld geven, 4) laat mensen zich inschrijven al voor doses beschikbaar zijn, 5) maak de keuze een openbare handeling (bijv. zichtbaar bewijs dat je je hebt laten vaccineren).

Penn today: Behaviour Change for Good unveils effective strategies to boost vaccination rates
18-2-2021

Een SMS met 'voor u gereserveerd' verhoogde vaccinatiegraad voor de griep.

Dit nieuwsartikel bespreekt de [studie](#) van 5.1.2e naar nudges om een griepvaccinatie te halen. Een bericht dat het griepvaccin apart gezet of gereserveerd was voor een patiënt bleek de meest effectieve strategie. Een simpel tekstberichtje kan de kloof tussen intentie en daadwerkelijk vaccinatiegedrag mogelijk ook in het geval van het COVID-19 vaccin overbruggen.

Overig

British Psychological Society:
Division of Health Psychology
Guidance documents on COVID-19

Deze organisatie brengt verschillende beleidsondersteunende rapporten uit over onderwerpen gerelateerd aan COVID-19, waaronder documenten over het stimuleren van gezond gedrag tijdens de pandemie, handen wassen en psychologische begeleiding voor het optimaliseren van beleid en communicatie. Alle documenten zijn te vinden onder het tabblad COVID-19.

Covid-19 vaccine toolkit for mayors
 01-2021

Deze toolkit biedt hulp bij het faciliteren van het vaccinatie programma, gericht op gemeentelijke beleidsmakers (USA). Het geeft praktische informatie over o.a. optimale communicatie vanuit gemeente, het bereiken van risico groepen en het aanpakken van verkeerde informatie. Er staan ook een aantal best practices en tools om misinformatie aan te pakken in.

Special Online Conference on Experimental Insights from Behavioral Economics on Covid-19

Een congres met experimentele inzichten uit de gedragseconomie in de context van Covid-19. Het JHU Hopkins Business of Health Initiative (HBHI) en de LSE Department of Psychological and Behavioural Science organiseerden dit congres op 12 en 19 februari met keynotes van o.a. 5.1.2e. Het gehele congres is nu terug te kijken.

5.1.2e

Lopend Nederlands onderzoek

Erasmus Universiteit en het Risbo, VU en Kieskompas, Haagse Hogeschool, de gemeenten Amsterdam, Den Haag, en Rotterdam

De verdeelde samenleving.

Brengt de maatschappelijke effecten van de COVID-19 pandemie in Rotterdam, Den Haag, Amsterdam en landelijk in kaart; 22.696 respondenten; derde meting.

Data 28 oktober-13 november 2020; vergeleken met data april en juli 2020. Ongeveer een derde van de respondenten vindt COVID-19 (heel) bedreigend voor zichzelf, familie en vriendenkring. Dit is vergelijkbaar met de situatie in april. Sinds juli zijn gevoelens van angst en stress toegenomen; in november liggen ze weer op het niveau van april. Een kwart voelt zich vaker angstig en is vaker nerveus. Bijna vier op de tien heeft het gevoel hebben dat ze niets te hebben om naar uit te kijken. De hygiënemaatregelen zoals geen handen geven, afstand houden en handen wassen en zijn nog steeds de norm. Maar omtrent het beperken van contacten (vaak thuis blijven, vrienden en familie mijden en thuiswerken) is er geen groot verschil met juli, en dus wel een groot verschil met april. Het mijden van contacten lijkt in de tweede golf moeilijker dan in april. Voor overige resultaten [klik hier](#).

*Trimbos-
instituut*

Impact van de coronacrisis op het werk en welzijn van professionals voor psychische hulp.

Brengt de gevolgen van de coronacrisis voor het werk en welzijn van professionals die hulp, zorg en ondersteuning geven bij psychische problemen in kaart; 1.862 respondenten (vragenlijst), 19 respondenten (dialogsessies); drie onderzoeken (vragenlijst; dialogsessies; consultatiesessie)

Data november 2020 (consultatiesessie); oktober 2020 (dialogsessies); juni/juli 2020 (vragenlijst). Uit de vragenlijst bleek dat professionals kampten met een hogere werkdruk en dat ruim de helft niet de zorg kon bieden aan cliënten die zij nodig achtten. Ook waren gezondheid, leefstijl en functioneren achteruit gegaan in vergelijking met vóór de coronacrisis. In de dialogsessies gaven professionals aan zich veel zorgen te maken over de gezondheid en welzijn van collega's. Er was vooral veel onzekerheid en zorg over de duur van de crisis, de hoge werkdruk i.c.m. het vinden van een goede balans tussen werk en privé, en het gemis aan contacten met collega's. Bovendien verwachtten professionals een extra golf cliënten door uitgestelde psychische hulp. De verwachting is dat op lange termijn de werkdruk voor professionals voor het bieden van psychische hulp nog verder toeneemt. Het is daarom extra urgent om te investeren in de duurzame inzetbaarheid van de professionals die hiermee te maken gaan krijgen.